

31.03.2023

Зведення антивоєнних репресій

[Русская версия](#)

[English version](#)

Більше року тому Росія розпочала повномасштабне вторгнення на територію України. Разом з новим витком агресії до іншої суверенної держави, російська влада розпочала репресії всередині своєї країни. Майже 20 тисяч затримань, більше 450 фігурантів антивоєнних справ, а також закони, що регулярно з'являються, суперечать здоровому глузду і Конституції.

Про ці та інші дані в нашому щомісячному зведенні.

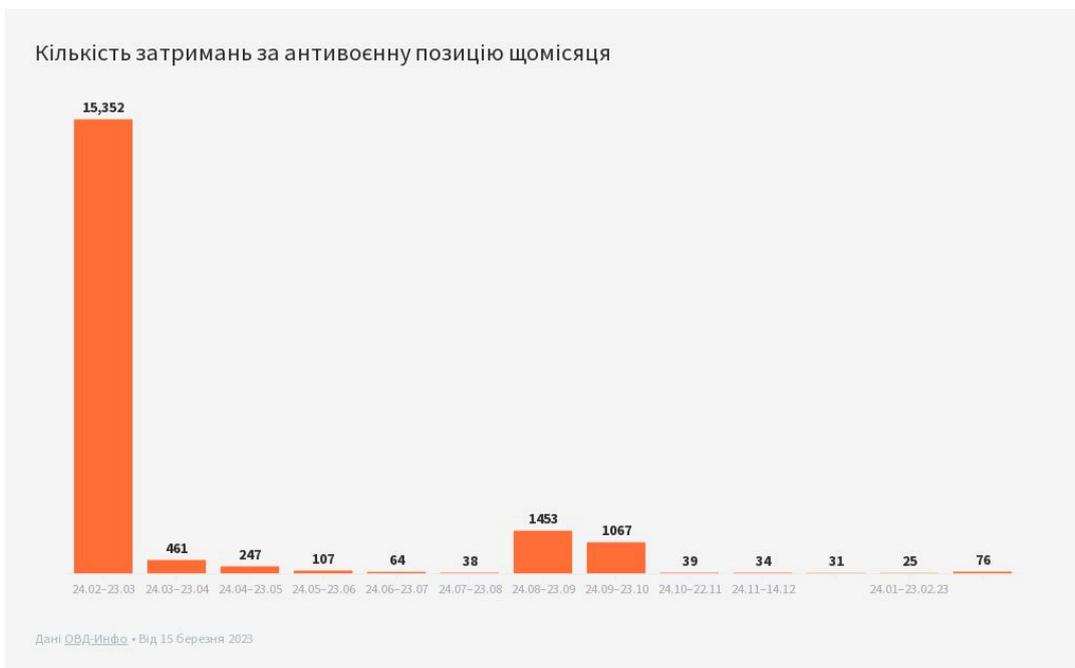
[Підтримати ОВД-Інфо](#)

ОБМЕЖЕННЯ ПРАВА НА СВОБОДУ ЗІБРАНЬ

19 644

затримань за антивоєнну позицію
з 24 лютого по 22 березня

За місяць, що минув після публікації попереднього **зведення**, ми виявили в даних кілька десятків випадків застосування інших форм тиску, які не супроводжувалися затриманнями. У цьому зведенні ми виключили їх зі статистики, тому приріст загальної кількості затримань за весь період виявився меншим, ніж кількість зафіксованих затримань за цей місяць. Докладніше про принципи підрахунку читайте у нашій **методології**.

Made with Flourish • Create your own

РЕПРЕСІЇ НА ЗАКОНОДАВЧОМУ РІВНІ

Цього місяця російські законотворці ухвалили закон, який розширює дію статей Кримінального кодексу про «фейки»

та дискредитацію армії на «добровольців», які беруть участь у війні в Україні. За 13 попередніх місяців війни вони також ухвалили 33 такі закони.

☐	Закон
1	Про внесення змін до окремих законодавчих актів Російської Федерації (в частині у
2	Про внесення змін до Кримінального кодексу Російської Федерації та Кримінально-г
3	Про внесення змін до Кодексу Російської Федерації про адміністративні правопоруш
4	Про внесення змін до Кримінально-процесуального кодексу Російської Федерації (ц
5	Про внесення змін до окремих законодавчих актів Російської Федерації та визнання
6	Про внесення змін до Указу "Про визначення в гуманітарних цілях категорій осіб, я
7	Про внесення змін до Кодексу Російської Федерації про адміністративні правопоруш
23 records	

 [Download CSV](#) [View larger version](#)

[Открыть таблицу / Open table](#)

КРИМІНАЛЬНІ СПРАВИ

487

фігурантів антивоєнних кримінальних справ
з 24 лютого 2022

Цього місяця стало відомо про 37 нових фігурантів «антивоєнної справи». Наймолодшим обвинуваченим за статтю про «фейки» став 18-річний активіст Максим Липкань, він зіткнувся із психологічним та фізичним тиском у СІЗО.

Також стало відомо про початок дослідчої перевірки картин Олени Осипової, 77-річної художниці з Петербурга,

а в Рязанській області на Василя Большакова **порушили** кримінальну справу за анекдот.

З'явилася й справа **щодо** «підбурювання до держзради» через «прагнення перешкодити Росії досягти поставленої мети на війні в Україні», а в Хабаровську передбачувану активістку руху «Я/Ми Фургал» **звинуватили** у держзраді через передбачуване фінансування ЗСУ. У Севастополі 62-річна жінка стала **підозрюваною** у вандалізмі за намальовані на лавках прапори України.

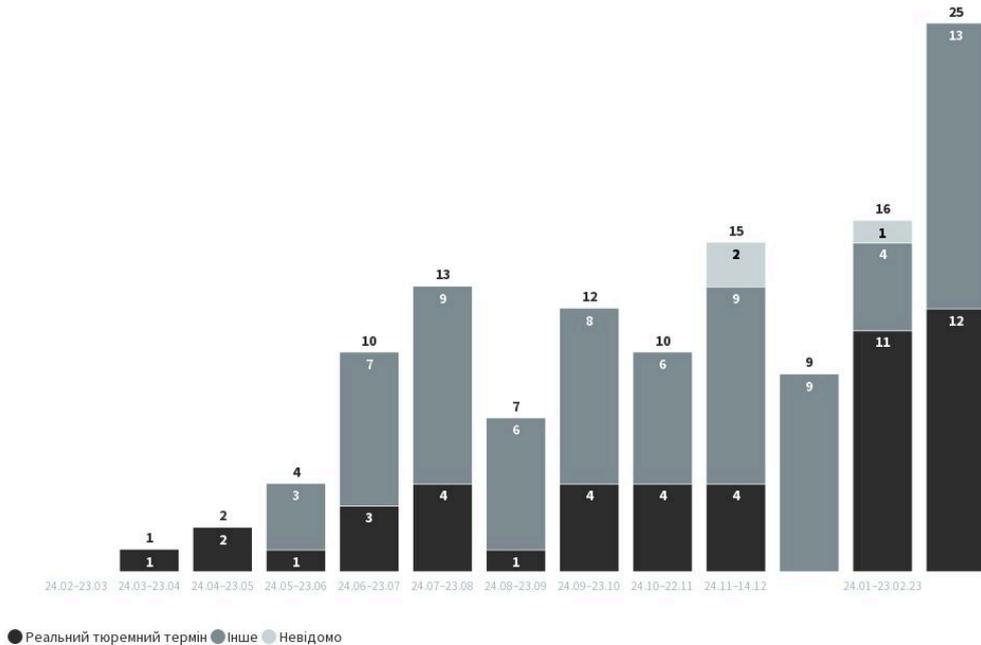
Цього місяця також продовжилося зростання кількості вироків у вигляді реальних термінів для фігурантів «антивоєнної справи». Засновника телеграм-каналу «Протестний МДУ» **Дмитра Іванова** засудили до 8,5 років позбавлення волі, політика **Андрія Баліна** — до 7 років позбавлення волі, сімейну пару у Тверській області (Олександра Мартинова та Людмилу Розумову) — до 6,5 та 7 років позбавлення волі відповідно, всіх їх звинувачують в поширенні «фейків» про армію, **подружжя** з Тверської області звинуватили також у вандалізмі через антивоєнні написи. Жителя Підмосков'я Кирила Бутиліна **засудили** до 13 років колонії суворого режиму за спробу підпалу військкомату.

Продовжилося і застосування насильства, погроз та іншого тиску силовиками щодо переслідуваних.

Так, 16-річного Єгора Балазейкіна, підозрюваного у підпалах двох військкоматів, силовики **погрожували** побити, зґвалтувати чи відправити до психіатричної лікарні. 71-річний Володимир Атаманчук, звинувачений у повторній дискредитації використання російської армії, **розповів** про погрози слідчого посадити його до підвалу, якщо він захищатиме себе сам і відмовлятиметься підписувати потрібні слідству документи. Політик Володимир Кара-Мурза, у якого вже розпочався **суд**, **почав втрачати** чутливість кінцівок під час перебування у карцері СІЗО «Водник» у Москві через неналежні умови та

відсутність нормальної медичної допомоги – він навіть не зміг бути присутнім на суді. Над Іллею Бабуриним, обвинуваченим в організації підпалу військкомату, що не відбувся в Новосибірську, **знущаються** в СІЗО і загрожують довічний термін.

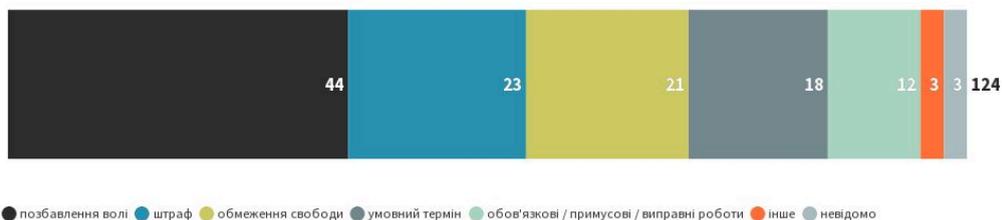
Кількість вироків фігурантам антивоєнної справи за місяцями

Данні [ОВД-Инфо](#) • Від 23 березня 2023
 До реальних термінів ми відносимо: позбавлення волі у колонії-поселенні; позбавлення волі у колонії загального режиму (у тому числі заочно); позбавлення волі у колонії суворого режиму; примусові роботи; примусове лікування. Сюди належить також вирок до реального позбавлення волі, про який нам повідомили без подробиць про колонію. До інших видів покарання належать: штраф; обмеження волі; позбавлення волі умовно; виправні роботи, зокрема умовно; обов'язкові роботи.

Made with Flourish • Create your own

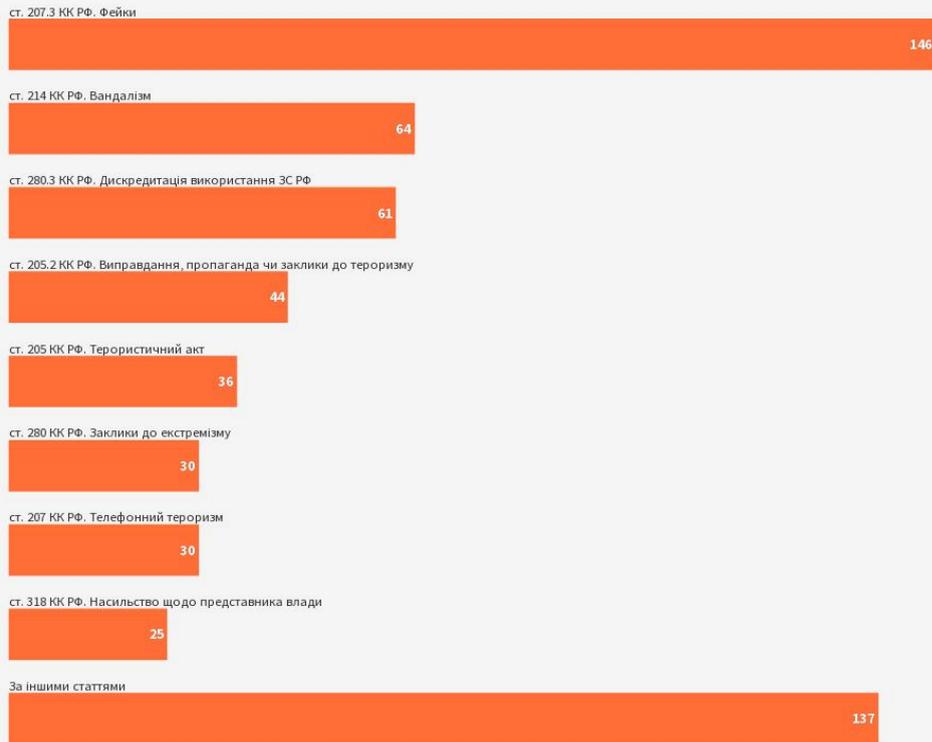
124 фігуранти «антивоєнної справи» вже засуджено

Дані [ОВД-Инфо](#) • Від 23 березня 2023

Made with Flourish • Create your own

Кількість фігурантів «антивоєнної справи», що переслідуються за кожною із статей

Дані [ОВД-Інфо](#) • Від 22 Березня 2023
Фігуранти, що переслідуються відразу за кількома статтями, потрапляють до стовпця кожної статті

Made with Flourish • Create your own

Адвокати ОВД-Інфо за місяць допомогли 54 фігурантам 44 антивоєнних кримінальних справ, а також допомогли на двох обшуках та на 4 допитах.

[Підтримати ОВД-Інфо](#)

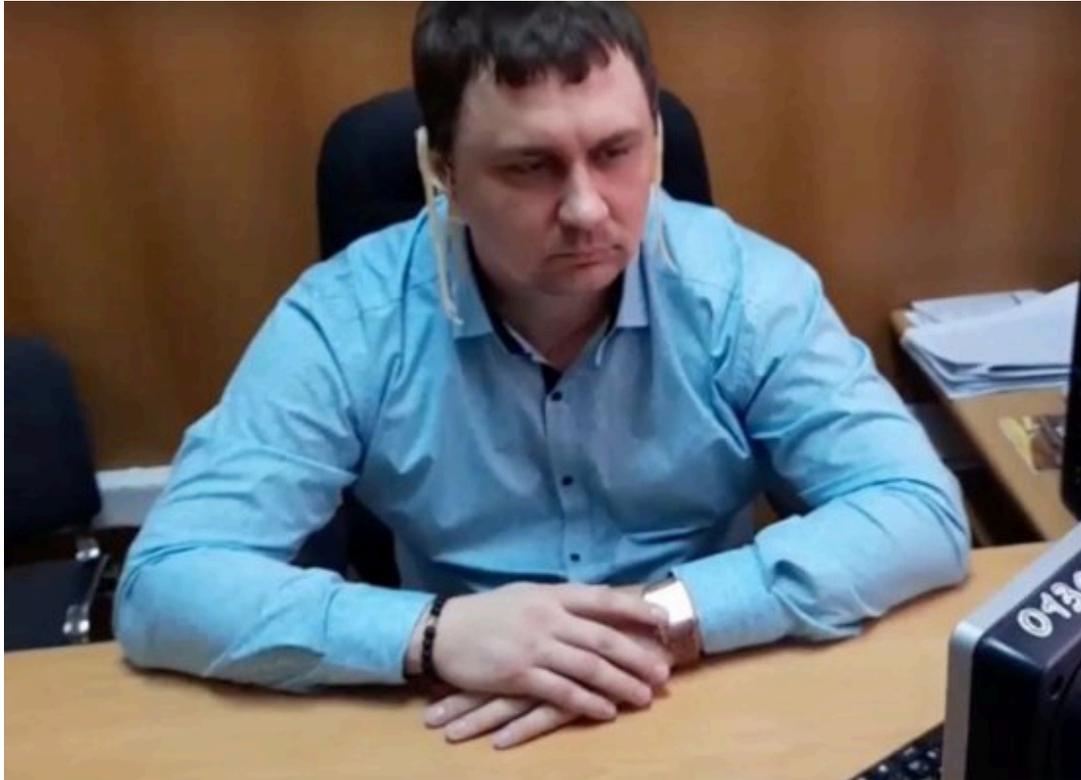
АДМІНІСТРАТИВНІ СПРАВИ

6 296

справ за статтею 20.3.3 КоАП («Дискредитація»)

За даними «Медіазони»

За статтею про дискредитацію, наприклад, **оштрафували** на 150 тисяч рублів самарського депутата від КПРФ Михайла Абдалкіна через те, що він слухав послання Володимира Путіна до Федеральних зборів, повісивши на вуха локшину.

Источник: Медиазона • [Скачать данные](#) • Создано с помощью [Datawrapper](#)

Захисники ОВД-Інфо за місяць брали участь у 119 адміністративних справах (112 з них – антивоєнні), 28 разів виїжджали до відділів поліції (з них 19 – антивоєнні), де допомогли 45 затриманим. Також юрист ОВД-Інфо виїжджав до «Відкритого простору» у Москві: там поліцейські зірвали презентацію книг художниці Саші Скочиленко, яку звинувачують у поширенні «фейків» про російську армію (п. «д» ч. 2 ст. 207.3 КК).

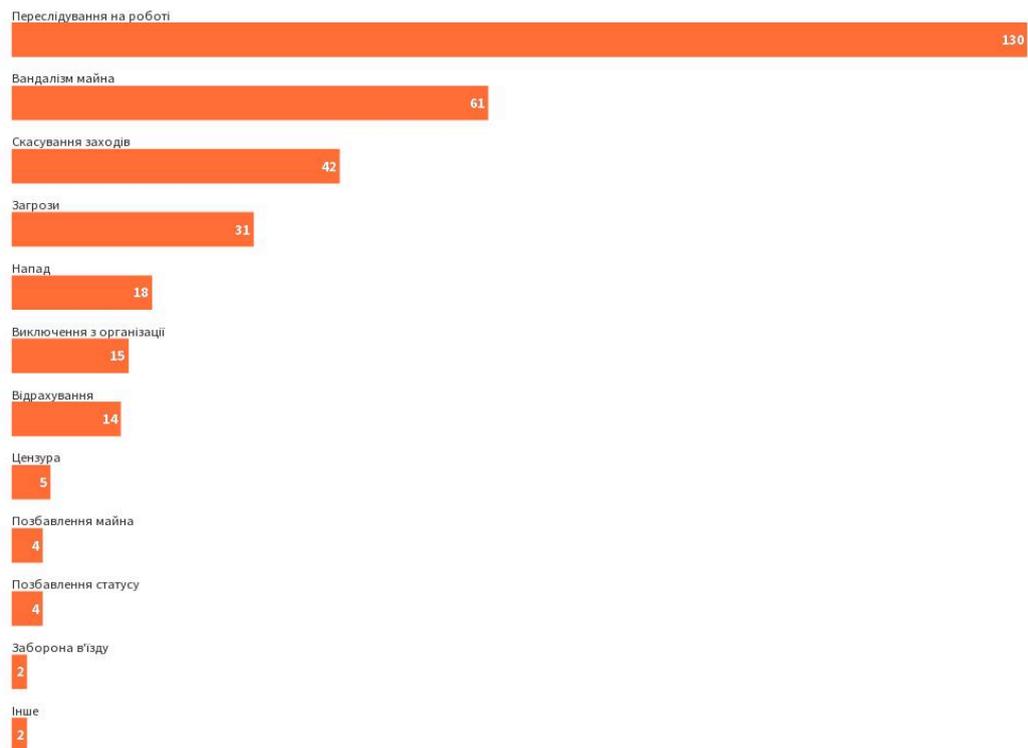
[Підтримати ОВД-Інфо](#)

ПОЗАСУДОВИЙ ТИСК

328

випадків позасудового тиску з 24 лютого 2022

Позасудовий тиск за антивоєнну позицію

Дані ОВД-Инфо • Від 23 березня 2023

Made with Flourish • Create your own

Олексій Сergyгін — журналіст із Йошкар-Оли розповів про погрози через публікацію фотографії квітів на згадку про жертв зруйнованого багатоквартирного будинку в українському Дніпрі. За словами журналіста, йому зателефонував незнайомий чоловік, який повідомив про невдоволення якихось «високоставлених осіб» однієї з його публікацій у соціальних мережах і розповів, що було ухвалено рішення відправити його за ґрати на термін від 10 до 20 років.

У Криму лікаря-стоматолога Ельфана Бейтуллаєва змусили вибачитись на камеру через публікацію історії на підтримку України в Instagram.

Made with Flourish • Create your own

Цього місяця в тиску через антивоєнну позицію беруть активну участь органи опіки. У Тульській області 13-річну **Машу Москальову** вже понад три тижні тримають у дитячому будинку, поки її батько перебуває під домашнім арештом через кримінальну справу про дискредитацію ЗС

РФ. Їй не дають спілкуватися з батьком та зовнішнім світом та відмовляються відпустити додому.

В Улан-Уде 15-річного прийомного сина бурятської активістки, пенсіонерки Наталії Філонової **відправили** до дитячого будинку. Сама жінка з листопада перебуває у СІЗО.

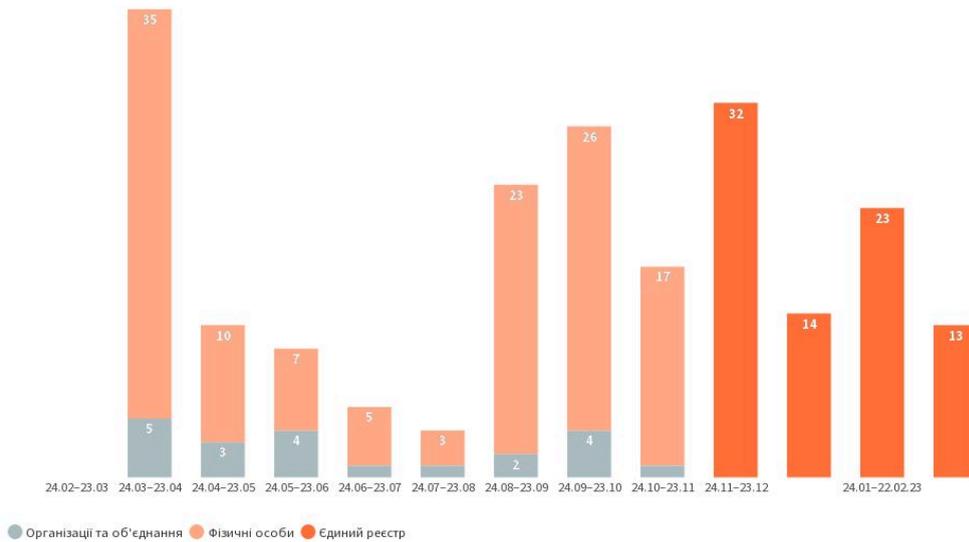
«ІНОАГЕНТИ» ТА «НЕБАЖАНІ ОРГАНІЗАЦІЇ»

13

«іноагентів» було додано до реєстру Мінюстом з 24.02.23 по 23.03.23

За останній місяць до реєстру «іноагентів» потрапили Всесвітній фонд природи, фонд «Вільна Бурятія», журналіст Данило Губарєв, економіст Сергій Гурієв, екс-глава «Яндекс.Новостей» Лев Гершензон, політик Геннадій Гудков, блогер та активістка Вероніка Водвуд, юрист Павло Чіков, блогер Ілля Варламов, Світлана Лада-Русь (Пеунова), політолог Руслан Айсін, экс-журналіст Доцу Богдан Бакалейко та об'єднання «Хлопці Плюс/Хлопці+».

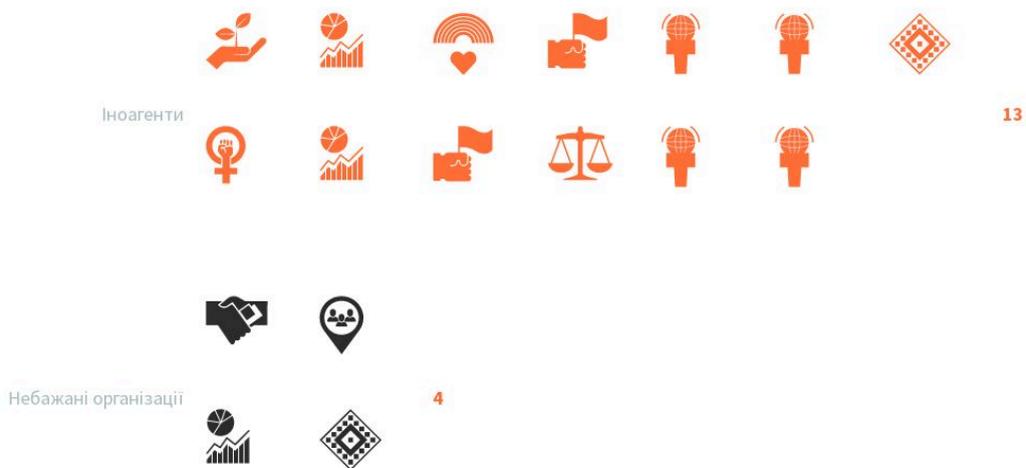
223 фізичні особи, організації та об'єднання були визнані «іноагентами» за 13 місяців

Дані: [Інотека](#) • Від 23 березня 2023

Made with Flourish • Create your own

Нові іноагенти та небажані організації

Дані: [Інотека](#) • Від 23 березня 2023

Made with Flourish • Create your own

Чотири організації були визнані «небажаними» цього місяця: «Transparency International», британський «Інститут державного управління», німецька організація «Solidarus» та «Форум Вільних Народів ПостРосії». Усього

з початку повномасштабного вторгнення Росії до України статусу «небажаності» набули 27 організацій.

БЛОКУВАННЯ ТА ЦЕНзуРА

444

ресурсів заблокував «Роскомнагляд» з 24.02.23 до 22.03.23

За даними «Роскомсвободи»

«Вікіпедію» **оштрафували** на 2 мільйони рублів за відмову видалити матеріали про війну в Україні — це вже третій штраф в онлайн-енциклопедії.

Цього місяця Роскомнагляд **заблокував** навіть рецепт приготування сочевиці через антивоєнне звернення до росіян. Заблокували також сайт проекту «**Йдіть Лісом**», міжнародну базу даних **OpenSanctions**, **сайти** українського «Інтернаціонального легіону» та «З'їзду народних депутатів».

ТИСК НА ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО

Цього місяця влада активізувалася щодо переслідування «Меморіалів» — пройшли **обшуки** у квартирах волонтерів пермського «Меморіалу», а пізніше — і у **співробітників**. Стало відомо, що на Олега Орлова, співголови Центру захисту прав людини «Меморіал», **порушили** кримінальну справу за дискредитацію ЗС РФ.

Також цього місяця влада вимагала **ліквідувати**

Інформаційно-аналітичний центр «Сова».

На «Роскомсвободу» **склали протокол** через відсутність

іноагентського маркування. Ми не можемо стверджувати, що цей тиск є антивоєнним, проте після початку війни репресії щодо громадянського суспільства посилилися, тому ми включаємо ці випадки до нашого зведення.

Силовики проводили й жорстокі рейди в Москві — зірвали презентацію коміксів художниці Саші Скочиленко, звинуваченої у справі про антивоєнні «фейки», та провели «рейд барами» через передбачуване фінансування ЗСУ. В обох випадках поліцейські застосовували насильство, у «Відкритому просторі» кляли людей обличчям у підлогу та **побили** Костянтина Новікова за відмову показати паспорт, а у барах — змушували співати «патріотичні» пісні.

Посилання на інші дані та доповіді ОВД-Інфо:

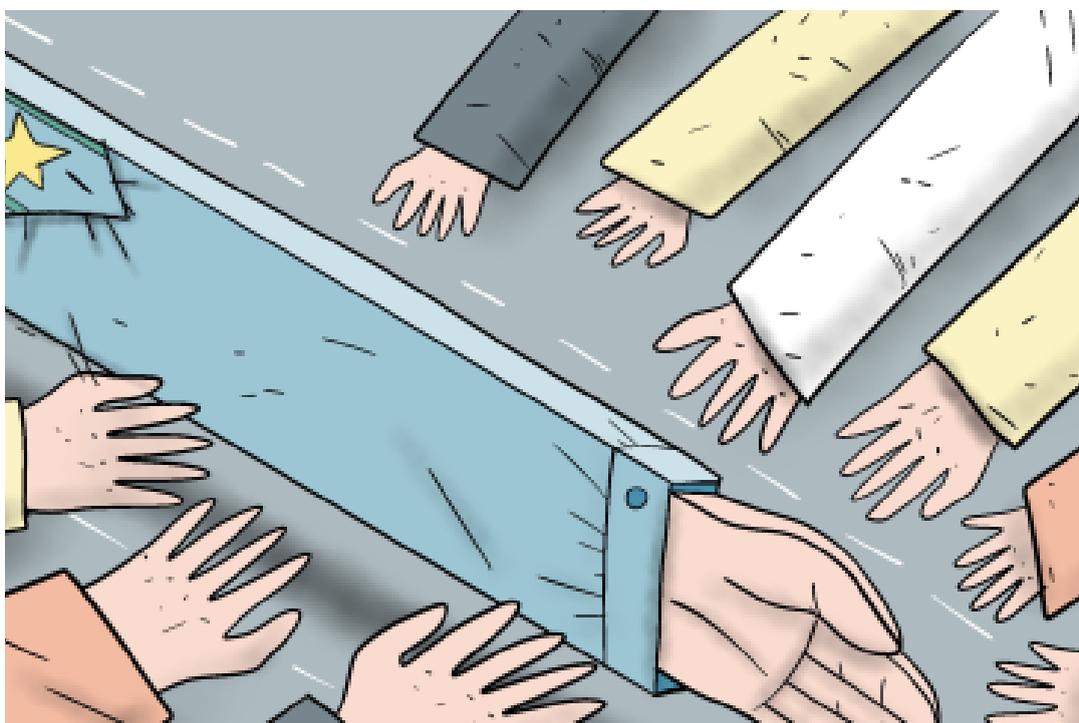
- Зведення антивоєнних репресій. [Рік війни](#)
- Зведення антивоєнних репресій. [Січень 2023](#)
- Зведення антивоєнних репресій. [Грудень 2022](#)
- Зведення антивоєнних репресій. [Листопад 2022](#)
- Зведення антивоєнних репресій. [Жовтень 2022](#)
- Зведення антивоєнних репресій. [Вересень 2022](#)
- Зведення антивоєнних репресій. [Серпень 2022](#)
- Зведення антивоєнних репресій. [Липень 2022](#)
- Зведення антивоєнних репресій. [Червень 2022](#)
- Доповідь українською «[Ні війні. Як російська влада бореться з антивоєнними протестами](#)».
- Гід «[Антивоєнна справа](#)».
- Input of information in reply to the call for submissions: [Challenges to freedom of opinion and expression in times of conflicts and disturbances](#).
- Доповідь «[Блокування інтернет-ресурсів як інструмент політичної цензури](#)».
- Проект про закон про «іноземних агентів» — «[Інотека](#)».
- Доповідь «[Як влада використовує камери та розпізнавання осіб проти протестувальників](#)».
- [Доповіді](#) ОВД-Інфо та інших організацій про дотримання РФ своїх міжнародних зобов'язань у сфері прав людини.
- [Інформація щодо ситуації з правами людини в Росії](#) для Московського механізму ОБСЄ.

Фото на головній: Обшук у «Меморіалу» на Малому Каретному провулку, 21 березня 2023 рік / Джерело «Суспільство Меморіал»

Ещё почитать

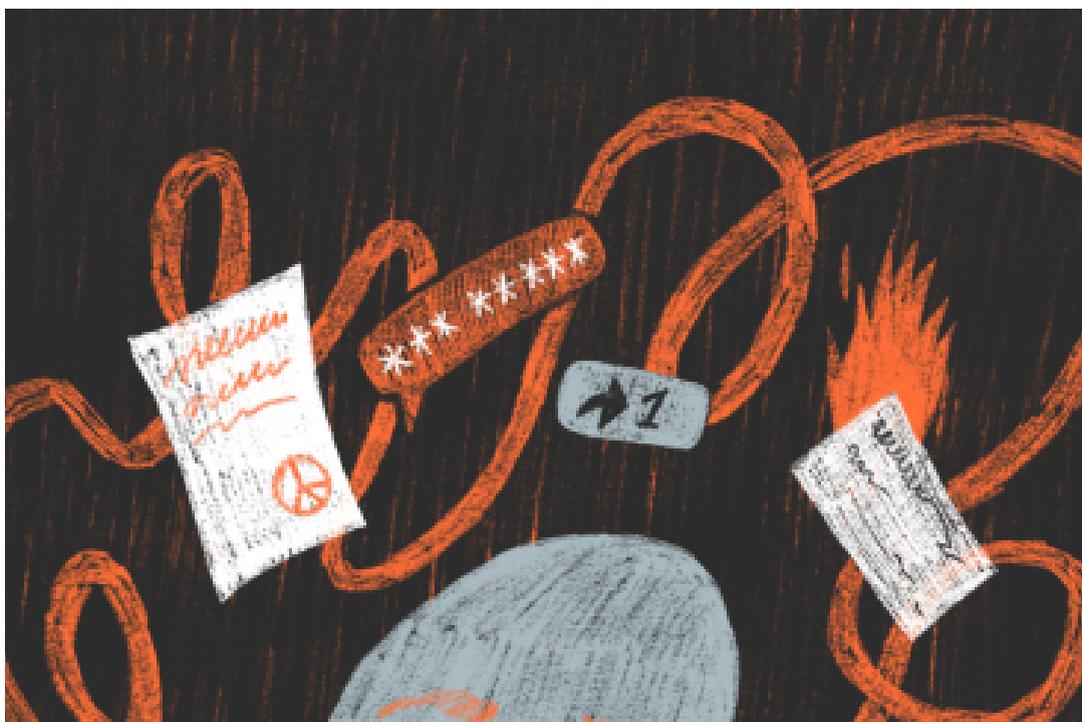
15.05.2025 Другое

Число случаев транснациональных репрессий в отношении россиян выросло в 8 раз с 2022 года

Поиски «проукраинской предрасположенности»: почему пограничники не пускают украинцев в Россию

Причиной может стать многое: подписка на Зеленского, контакты в ВСУ, контакты среди «навальнистов», определенные слова в переписках и даже удаленные мессенджеры.

«Дискредитация» и «фейки»: как снизить риск преследования за антивоенные высказывания?

На четвертый год полномасштабного вторжения в Украину власти продолжают преследовать россиян за антивоенную позицию по статьям о «дискредитации» армии и «фейках». Какие действия могут попасть под эти

Требуем запретить «карусельные» аресты

В октябре 2025 года суд в Петербурге отправил под административный арест участников группы «Стоптайм»:

вокалистку Диану Логинову (Наоко), барабанщика Владислава Леонтьева и гитариста...

Задержания, суды и давление за антивоенные высказывания и критику войны в Украине

4473 новостей и текстов по теме